

Pagājušonedēļ, 2020.gada 22.jūnijā ES institūcijas panāca vienošanos par patērētāju kolektīvās tiesību aizsardzības mehānisma ieviešanu visās dalībvalstīs, kas padara iespējamu patērētāju kolektīvo zaudējumu atlīdzību. Lai arī šo vienošanos būs nepieciešams formāli apstiprināt Eiropas parlamentā un ES padomē, tomēr jau tagad var teikt, ka jaunas likumdošanas rezultātā tiks būtiski uzlabota patērētāju pieeja tiesai daudzās ES dalībvalstīs, tai skaitā Latvijā.

Šobrīd Latvijā kolektīvo interešu aizsardzību realizē valsts institūcijas, piemēram, Patērētāju tiesību aizsardzības centrs. Lai arī valsts iestāžu pilnvaras ir ievērojamas - tās var apturēt negodīgu komercpraksi vai uzlikt pārkāpējam naudas sodu - tomēr administratīvā procesa ietvaros nav iespējams atrisināt visus būtiskus jautājumus.

Piemēram, pat tad, kad Patērētāju tiesību aizsardzības centrs ir pieņēmis lēmumu apturēt negodīgu komercpraksi, tas nevar atrisināt jautājumu par līgumu, kas tika noslēgti ar patērētājiem spēkā esamību vai uzlikt par pienākumu atlīdzināt patērētājiem nodarītos zaudējumus. Šajos gadījumos patērētājiem nākas vērsties tiesā individuāli un mēroties spēkos ar bieži vien lieliem uzņēmumiem, kas parasti ir pārmērīgi apgrūtināši pašiem patērētājiem, kā arī rada tiesu sistēmas pārslogotības risku.

Jaunā kolektīvās zaudējumu atlīdzības mehānisma ieviešanas rezultātā viena tiesu procesa ietvaros varēs panākt zaudējumu atlīdzību arī lielām patērētāju grupām, tādējādi padarot tiesvedību efektīvāku. Turklāt, patērētājiem būs iespēja iesniegt kolektīvās prasības daudzās jomās, piemēram, finanšu pakalpojumu vai datu aizsardzības jomā.

Jaunā patērētāju kolektīvās aizsardzības likumdošana ir vēsturisks notikums, kas ir rezultāts vairāk nekā 30 gadu ilgai diskusijai ES līmenī. Jāatgādina, ka šis nav pirmais mēģinājums

Vēsturisks notikums patērētāju aizsardzībā: Eiropas Savienības institūcijas padarīja iespējamu patērētāju

Autors Andrejs Vanags

Otrdiena, 30 jūnijs 2020 08:33 - Pēdējās izmaiņas Otrdiena, 30 jūnijs 2020 08:36

---

atrisināt šo problēmu ES līmenī, jo jau 2013.gadā tapa Eiropas komisijas rekomendācijas, kurās tika norādīts, ka visās dalībvalstīs būtu jābūt valsts līmeņa kolektīvās tiesiskās aizsardzības mehānismiem, kas paredzētas gan pārkāpumu apturēšanai, gan arī zaudējumu atlīdzībai. Tomēr, sakarā ar to, ka daudzas dalībvalstīs, tai skaitā Latvijā, šīs rekomendācijas būtībā netika ieviestas, Eiropas komisija 2018.gadā nāca klājā ar direktīvas priekšlikumu, kuru ES institūcijas akceptēja pagājušonedēļ.